

Latweeschu Awises.

Ar augstas Geweschanas - Kummisiones siuu un nowehleschanu.

Nr. 24. Zettorsdeena 13tā Juhni 1829.

J e l g a w â 8tâ Juhni.

No Wahzawisehm mehs lassam, ka Tahs Keiseristas Gohdibas muhsu schehligs Rungs un Keiseris, un ta Keiserene, kà arridsan Ta Keiserista Augstiba tas Leelwirsts un Brohna mantineeks no Pohlun Kehnunu wirspilsfehtas Warschawas us Berlinu, Pruhschu Kehnunu walstis wirspilsfehtu, irr nogahjuschas, kur tannî 25tâ Meija eebraukuschas un tas Pruhschu Kehnisch ar leelu preeku, ta ka wissi lungi un eedsihwotaji no augstas un semjas fahrtas ar to wissleelaku gawileschanu tahs prettim nehmuschi.

Zaur wissaugstaku Keisera pawehleschanu no IItas Meija schi gadda tas ihstens Stahtsrahts un brunneneeks von Fölkersahm, kas lihds schim zeeniga Generalgubernatora Marki Pauslucci kanzelleies preekschneeks bijis, par Widsemmes Zivilgubernatoru eezelts tappis.

Lihds 4tu Juhni deenu 577 fuggi pee Nihgas irr abbraukuschi un 317 isgahjuschis, un wehl arri 1026 struhges, 269 plohesti ar balkeem un 315 plohesti ar dedsamu malku re. atnahkuschi.

Tannî 21mâ Meiju deenâ zaur to leelu wehtru, kas jau to wakkaru papreeksch eesahze un 30 stundas plöfisjahs, daschas laivas un struhges kas woi ar labbibu woi ar fahli bij lahdetas, pohstâ gahjuschas. No teem leelakeem fuggeem us Daugawu tomehr daschi tikkai mas sfahdes zeetuschis.

No Birschumu i scha s.

Tai 21mâ Meija bija pee mums tahda breesmiga auka ar leetu un sneegu, ka neds zilweki neds lohpi warreja iseet pa lauku. Leeli farri tappe nolausti no kohkeem, seedi un jaunas lappas noplehsti un tahlu aisdsihti. Kad wakkars

mettahs, tad semme un junti bija apklahti ar sneegu un starp balteem kohku seedeem spihdeja sneega pahrslas. Ta wassara un seema kohpâ redsama. — Wehl mas sahles rohnahs un lohpi un surgi wehl ne warr atspirdsinatese wehfa laika dehl. L.....

S ch u h p u S t a h s t s ,
gohdigeem un gaufigeem wihereem ne-
peederredams.

Wahzsemme diwi brahli apnehmahs derreht, kuschwarrus wairak brandwihna dsert. — Woi tee nebij gohdigi brahli? — Woi ta nerwaid jauka derreschana? — Kà derrejuschis, abbi frohgâ fanahk, un jau fahk dsert. Tee to brandwihnu, kà uhdeni leetin eeleij rihkâ. — Ekkur wihi! — Jau wairs ne pehz glahsehm, bet pehz stohpeem, skaita, ko sadsehruschi, bet wehl ne peekuhst dserroht. Tomehr fahk tahs dshwas brandwihna muzzas filt, un wezzakais brahlis dohma dsissinatees, un tad wehl dsert; winsch lezz kahdâ uppê, un te zerre abrischinatees; bet kas dohs? Lik ko uhdeni eelehjis, tubliht fils un stihws paleek, un gohdiga dwehsele no tahs zuhku-meesas jau ahrâ.

Preezajeetees jelle, juhs Kursemmes schuhpi, ka jums ir zittas semmes beedri un brahli; bet peeminnaat arri sawâ preekâ, ka ir jums tahds pats kauna gals warr useet, kà tam dsehrejam bija, kas meesu un dwehseli isderreja.

— 3.

Kad un kur Turki zehlufchees?
(Skattees Nr. 23.)

Ittin wezzôs laikôs, kad spehzigem Neemeem puss-pasaule peederreja, tad no Turkeem itt nekâ nesinnaja un ne tas wahrds: Turki, wehl

netappe hürdehts pafaulē. Masa tautina, ais Kaspijas juhras mahjodama, buhdami, tee tikai tuhktoschus gaddus pehz Kristus peedsumschanas masa Ahisjas stuhri zehlehs. Gefahkumā tee bij pagani, bet kad fahze mohstees un ar farru zittahm tautahm wifst brist, tad Mahmu-datizibū peenehme, fo taggad wehl turr un fas arri Turku-tizziba tohp faulta. Winni no pirma galla bij breefmigi un neschehligi karralaudis, un no faweeem rohbescheem ispluhdusch, tee ap to peeminnetu laiku usbrukke papreelsch us Araberu-walsti, Araberu kehninus, fo tobrihd Kaliwus fauze, uswarreja un pasemmoja, Jerusalemi panehme, un pehz galla Alustruma-semme paschi leelu walsti un waldischanu uszehle. No Kaliweem, jeb Arabereem tee greesehs us Eirohpes pusti, un nehme Greekeru Keisarū papreelsch aiskaitinah, tad pluhkahl, un teem semmes gabbalus panemt, un pehdigi nahwigus karris ar teem turreht. Greekeru Keisari, kristiti fungi buhdami, prett Turkeem wahji palifke. Tad ar naudu, tad ar semmes-gabbalu nodohschanaahm tohs aplukkinaaja un aisdinne; bet fo lihdseja? Jo dabbuja, jo gribbeja; un tas gals bij, ka Turki 1453schā gaddā pehz Kristus peedsumschanas Greekeru-Keisaru galwas-pilfatu, Konstantinopoli, ar warru panehmu un scho walsii pagallam ispohstija. No ta laika tee Eirohpā zeeti nomettahs, un gaddā pehz gaddu wissu wezzu Greekeru semmi, ar dauds zittahm semmehm un fallahm karrā panehme. Winnu Sultans, jeb Keisars pats Konstantinopole farru mahjas weetu ectaisija, un nu schis wegs, kristigs pilfats tappe lihds ar wissu semmi us zittahm likumeem un swefchu tizzibu pahrzelts. Kristigas basnizas iszudde, kristiti laudis tappe speestli un nihzinati, ar warru pee Mahmudatizzibas preegreesti, un Turkeem gan drihs par wissu Eirohpū buhtu wifrohka paliftust. Tee iau leelā spehkā Unguru semmi apnehmusch, un paschu Wahzsemmi speedehys, un diwi lahgas preeelsch Wihnes pilfata aplehgeredami gulleja. Comehr Deewis teem nelahwe tik tahlu kluft; sirdigs Pohl-kehnisch, Jannis Sobieski Wahzsemmi glahbe; Turki tappe pahr Dohnau-uppi aisdisti, un schi leeluppe lihds schin lai-

kam Turku-walsti Eirohpā no zittahm walstim schkiff, kaut gan arri schinni pussē Dohnawas-uppes teem wehl diwi semmes-gabbali peederr. Zitkahrt Turki dauds klahktaki pee Kreewi-semmes widdus bij, ne kā taggadin, un arri Kreewi rohbeschōs daudsreis laupidami eelausches, bet mi jau Kreewi tohs wissōs karrōs arween uswarrejusch, un teem daschu labbu semmes gabbalu un daschu pilfatu atnehmuschi. Comehr abbeju walstu rohbeschi, kā Eirohpā, ta Ahisjā kohpā facet. No schi stahsta warret no prast, ka Turki pawissam tikai preeelsch 800 gaddeem zehlusch, bet ka tikai 400 gaddi, kamehr tee, kā fresscha tauta un neaizinati weesi Eirohpā eelausches un tur nomettusches, fur zitkahrt Greekeru Keisari waldisjusch. Naudstum mi:

Kahda tizziba Turkeem?
(Turplikam wairat.)

Leefas fluddin afschanas.

Pawehleschana tahs Beiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewi Walsts ic. ic. ic., no Kursemmes Gubernementes waldischanas, wisseem par sinnaschanu.

Ta Ufase Weena augstii waldidama Senata is 1mas Departementes no 3ota Merza f. g. Nr. 21149., fur eelschā tas preeelschrafs, ka tohs no 92traß un 93schas izselfchanas wehl ne nodohtus rekruehschus arridsan no 2 arschinehm un 3 werschokeem buhs peneent — scheit wisseem par sinnu un wehranemshanu tohp pafluddinata.

Felgawas pilli 4ta Meija 1829.

(S. W.) Kursemmes Zivilgubernators C. von Brevern.

J. von Klein, waldischanas rahts.

J. Ebeling, waldischanas rahts.

A. Weitler, waldischanas rahts.

W. Diederichs, waldischanas assessors.

(Nr. 3266.) * Volschwing, waldischanas fiktehrs.

No Meschohtenes pagasta teesas teek wissi tee, kam taisnas parradu prassfchanas pee teem lihdschinnigeem Meschohtenes fainnekeem Uppes Kaula, Bohlmann, Pelludena un ta nelaika fainneeka Senel, par kurru mantohni inventariuma trubkuma dehl, konkurse nolikta, aizinati, lai lihds 19tu Juhli f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizabs.

Meschohtenes pagasta teesas 16ta Meija 1829.

(S. W.) Vertusch, pagasta wezzakais.

F. Scheumann, pagasta teefas frihveris.

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Majestees, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Krohna Behrsmuischias pagasta teesas wissi tee, kam taisnas prassishanas pee ta nomirruscha Behrs- un Ziepelmuischias meschafarga Purriini An-scha buhtu, par kurra palikuschu mantu konkurse irr spreesta, scheitan aizinati un fasaulti, lai lihds to zotu Juhni f. g. kas tas weenigais un isflehgshanas termihns buhs, woi paschi, woi zaur weetneekem, fur tahdi peerenemmami, pee strahpes tafs muhschigas fluszeeschanas un pee saudeschanas fawas teesas un melleschanas, pee schihs pagasta teesas peeteizahs un tad fagaiba, fo schi teesa pehz liktumeem spreedihs. To buhs wehrâ nemt!

Krohna Behrsmuischias pagasta teesa tannî 12tâ Meija 1829.

(L.S.W.) H. Wehting, pagasta wezzakais.
(Nr. 280.) Müller, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., no Frank Sessawas pagasta teesas wissi un ifkurri parradudewei ja nelaika fainneeka Vajahru Mikkela tohp ussaulti, ar fawahm taisnahm prassishanahm un melleschanahm, ja ne gribb sawu teesu saudeht, lihds stu Juhli schi gadda pee schihs pagasta teesas peeteiktees un fagaidiht, kas pehz liktumeem taps nospreesta.

Frank Sessawas pagasta teesa 18tâ Meija 1829.

(L.S.W.) †† Dundurn Jahnis, pagasta wezzakais.

(Nr. 19.) F. G. Lorch, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Brozzenes pagasta teesas wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas pee ta Brozzenes muischias fainneeka Upsilonneeku Jahn, kas truhkuma dehl faswas mahjas atdewis, un par kurra mantu konkurse nospresta, sché usaizinati, lai lihds 21mu Juhni mehnescha schi gadda pee schihs pagasta teesas peeteizahs.

Brozzenes pagasta teesa tai 18tâ Meija 1829.

†† Slakter Mikkela, pagasta wezzakais.
(Nr. 13.) F. Hermann, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Schnikkeres pagasta teesas wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas pee ta no Meschu-teesas islikita Venkawas meschafarga Ruddelu Zurra buhtu, par kurra mantu, dehl truhkuma pee inventariuma un zittu parradu, konkurse spreesta, aizinati, pee saudeschanas

fawas teesas, wisswehlaki lihds to 22tru Juhni deenu schi gadda, fo arridsan eefsch to paschu deenu, kas par to weenigu un isflehgshanas termini nolikta, ar fawahm taisnahm prassishanahm pee schihs teesas peeteiktees un fagaidiht fo teesa spreedihs. To buhs wehrâ nemt!

Schnikkeres pagasta teesa 11tâ Meija deena 1829.

(S. W.) Nutka Mikkela, pagasta wezzakais.

(Nr. 61.) Joh. Blosfeld, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., no Mescha- un Vulkaishu muischias pagasta teesas wissi tee, kam taisnas prassishanas pee teem zitlahrtigeent fainneekem Mennut Sahmela, Kreewainur Sahmela un Preedeskrohga Krishjhana buhtu, kas fawas mahjas pehz liktumeem teesigâ wihs usteliuschi un kurru mantas pilniga mahju inventariuma truhkuma un zittu parradu dehl uhtropé irr pahrdoch-damas, kad tee isteikuschi ka ne spehj maksah, — tohp ussaulti, lihds 28tu Juhni schi gadda ar fawahm prassishanahm un winnu parahdischanahm scheit peeteiktees un tad to, kas pehz liktumeem taps nospreesta, fagaidiht.

Vulkaishu muischâ 26tâ Alwîla 1829.

(S. W.) Ogle Ansis, pagasta wezzakais.

(Nr. 81.) Gottfr. Lindemann, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., no Pohpes pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas pee teem tschettreem fainneekem Dobbru, Ohlu, Rumpu un Loopetelleru, kas parradu dehl islikti, un par kurru mantahm, konkursis nolikta, aizinati, lai pee saudeschanas fawas teesas lihds 1mu. Juhli f. g. ar fawahm prassishanahm peeteizahs.

Pohpes pagasta teesa tai 27tâ Alwîla 1829.

†† Zeple Anss, pagasta wezzakais.

A. Schnee, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Auremuishas pagasta teesas wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas pee ta Auremuishas fainneeka Dehlinu Indrika buhtu, kas fawas mahjas uespelzibas dehl pats atdewis, un par kurra mantu konkurse spreesta, usaizinati, lai lihds 25tu Juhli mehnescha deenu schi gadda, pee schihs pagasta teesas peeteizahs.

Auremuishas pagasta teesa 25tâ Meija 1829.

(L.S.W.) Kirpen Jahn, pagasta wezzakais.

(Nr. 69.) Lieutenant H. Cruse, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tāhs Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
scheit tohp ussaulti, wissi tee, kam taisnas prassifchans
nas no teem Uggales fainnekeem Wilderu Pehtera,
Grodmannu Andreija, Laides Mattihsa un Bruntschu
Janna, kas inventariuma truhkuma un nespēzibas
dehl, paschi sawas mahjas atdewuschi, un par kurru
mantahm konkurse nolikta, wisswehlaki lihds 18tu Fuhli
mehnescha deenu schinni gaddā, pee schihs pagasta
teesas peeteiktees. 3

(E. S. W.) Pohge Didschis, pagasta wezzakais.

(Mr. 10.) Carl Freyberg, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tāhs Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
no Tahschu pagasta teesas islaists par finnachanu,
jo trihs fainneeki paschi sawas mahjas, bes ne it leela
truhkuma atdewuschi, prohti pee wahrdeem: Meschinna
Geerts, Maggohuschu Jeklaks un Zibusu Willums
uu ta mas atlifusi manta taggad appalsch konkurus
ses spreediuma stahn lihds 25tu Fuhli mehniesha deenu
f. g. pehz wehrā nemchanu katram ar sawahni wai-
ladisibahm lihds peeminnetam laikam melleht.

Tahschu pagasta teesa 25tā Meija 1829. 3

† † Faun Matschulta Mattihs, pagasta
wezzakais.

(Mr. 24.) R. George, pagasta teesas frihweris.

Kad tas Popewahles fainneeks Osirneku Gat-
tards, pats sawas mahjas nespēzibas dehl atdewis,
tad no Popewahles pagasta teesas wissi, kam kahdas
taisnas prassifchanas pee winna buhlu, zaur scho
tohp aizinati, viwju mehnieshu starpā pee schihs pa-
gasta teesas peeteiktees.

Popewahles pagasta teesa 3otā Meija 1829. 2

(E. S. W.) † † Tobbe Gihrt, pagasta wezzakais.

(Mr. 19.) F. Krausen, pagasta teesas frihweris.

Zittas fluddin a f ch a n a s.

Krohna Kandawas muischā daschās mahjās, ka Il-
bultu, Lullu, Ridneku, Gahrzu un Beitinu mah-
jās ar usnemchanu tāhs muischas klauifchanas un
Krohna nodohschani tulicht warr ee-eet un dīshwoht.
Zee kam tihk, lai pee Krohna Kandawas muischas
waldischanas peeteizahs. 2

Masstraupeis muischā Widsemme eefsch Straupes
Kirspehles un Walmeres teesā jeb kreise, tahda Ollen-
dera audekla Pabrike irr eetaisita, kur it smalks au-
dekkis teek austs un ballinahcts. Schi Pabrike arri Lat-
weeschu behrnus usnems un ismahihs smalki aust.

1) Tahds Wehwera puisis maksa pee sawas usnem-
schanas 5 rub. fidr. naudas par to mahzishchanu,
un dabbu sawu apgehrbu un gultu no saweem
wezzakem lihds.

2) Tahdam mahzamam puischam kas 14, 15, un
16 gaddus wezs irraid, tam ustizzigi un tikkuchi
5 gaddus japaleek pee mahzishchanas; tas, kas 11,
12 un 13 gaddus wezs irraid, tas paleek 6 gad-
dus pee meistera; tas kas 8, 9 un 10 gaddus
wezs irraid, us 7 mahzishchanas gaddeem no mei-
stera teek usnemits.

3) Ikweenam Wehwera puischam, kas schē teek is-
mahzihts, japaleek Pabrike, bes teem gaddeem
ka puisis, wehl weenu gaddu ka sellis; par to
winsch tad arri to paschu lohni dabbu, kas teem
zitteem wehwera selleem teek dohts.

Schi Ollendera audekla Pabrike dohd ikweenam pu-
scham, kamehr tur mahzahs:

1) Drehbes uu usturru, bet, ja Pabrikei par
to puischu arri buhs galwas naudu maksa, tad
tahdam arri wehl weenu gaddu ilgaki Pabrike ja-
paleek par puisi.

2) Pehz nobeigteem mahzishchanas gaddeem, ikweens
ismahzihts Wehwera puisis dabbu gluschi jaunu
apgehrbu: i swahrkus, i pahru bilschu, i pahru
sahbaku, i kamsolus, i westi, i zeppuri, i lak-
latu, 3 kreklus un i stelles.

Seemas laika schee Wehwera puischu, ikdeenas pee
wakkru 2 stundas tilks mahziti lassit un raskiht.

Arri meitas, kas to smalku wehrpschani gribb
mahzitees, schinni audeklu Pabrike teek usnemitas.

Tahs meitas kas 3 gaddus Pabrike mahzahs, tahm
ween jagahda par sawu apgehrbu. Par winnu us-
turru gahda schi Pabrike, un pehz 3 gaddeem ikweena
meita dabbu: i rattinu lihds us mahjahm. — Ja
kahda meita ihsten muddiga un wehriga pee scha dar-
ba irr, tad tahda wehl drihsak teek atlaista. — Par
tahdu meitu kam eeksch 8 mehniescheem to smalku
wehrpschani buhs eemahzitees, irr jamaksa 5 Rub.
fidr. naudas, un tahdat arri jadohd lihds prawiantu
us 8 mehniescheem. Seemas laika schahs wehrpeda-
mas meitas — pee wakkru 2 stundas tilks mahzitas
lassit un raskiht. — Pehz winnahm arri labbi tilks
luhkohts, ka tee gohdigi dīshwo, un ka tahs allaschin
tihi apgehrbahs.

Steffenhagen funga nammā, kur schahs Alwises
tohp isdohtas, arridsan plaschaku siamu warr dabbuht,
kurrā muischā Kursemimē tahdi mahzami puischu un
meitas tahdā paschā wihsē tohp peenemti.

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: L. D. Braunschweig, Censor.

No. 368.